Incipit Tractatulus venerabilis Mḡri
Joh. Ger. cācellarij pariſieñ tractās de pollu
cōe nocturna. an impediat celebrātem vel nō.

Dubitatum eſt apud me frequenter
et diu preſertim poſt ſuſceptum ſacer
dotium. ſi quis nocturno pollutus
ſommio a celebrādo miſſam ceſſaē de
beret. Expertus ſum ſimilit̄ multos preſertim
religioſos. et nouiſſīe quoſdā pre ceteris tali
dubitacōis ſcrupulo non paꝝ turbatos. dū
ex vna ꝑte eos ad celebrandum trahit deuo
cio ex altera. timor offenſe reprimit. Tandem
effectus ſup hac re certior. tū ex doctoꝝ ſacro
rū lectione. tū expertorū ⁊ virtuoſoꝝ conſulta
cōne et exemplo tū poſtremo ex ipſa racōnis
⁊ experimentalis cognicōis atteſtacōe inductꝰ
ſū ut cōſideracōes aliqs breues et non prorſus
inutiles ſup hac celebracōis materia cōpone
rem. eas iudicio melius ⁊ ſincerius ſapiēciū
ſupponēdo. Conſideracōnū hmōi quedā erūt
acceſſorie et quedā per directū cōſiue. Precor
autem dari veniam ſi forſan impurius loquē
dum erit quoniam morbus talis eſt qui vix
aliter detegi vix pulchrioribus medicamen
tis ſanari poteſt.

Sequitur. Conſideracio prima

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Nvllus habet certitudinē euidentem abſ
qꝫ dei reuelacione ſpetiali ꝙ ſit ſuffitien
ter diſpoſitus ⁊ dignꝰ ad celebranda miſſe
miſteia. Patet ꝙ tūc poſſet aliquis euidentē
cognoſcere ſe eſſe in gratia gratū faciente ⁊
ꝙ ſufficiēter fecit quicquid ēquiritur ad hoc
ꝙ deus ſibi gratiam hāc infudeīt. ꝙ inſuper
nullum poīt obicem ex parte aliqua ad hu
iuſmōi gratie ſuſceptiōez. deniqꝫ ſciꝫ euidenē
ꝙ rite ꝯſtitutꝰ ē ſacerdos ad habendū ptātē
nullatenꝰ impeditā ⁊ ſimilia mlta q̄ ſūt puē
ꝯtigētia ⁊ q̄ ſciri nō poſſunt īfallibilit̄ abſqꝫ
dei reuelacōē ſpēali. Preteā quis neſciat poſ
ſe fieri ut homo det in reprobū ſenſum ex de
meritis precedentibus ut non videat peccata
ſua ⁊ ita nihil ſibi conſcius ſit non tamē in
hoc ē iuſtificatus. prout apoſtolus formidā
do teſtatur. Forſan eſt talis comparatus ip
ſi aman ſupbo qui ad conuiuium heſter veīt
reputās hoc ſibi ad honorem eſſe precipuū
quod erat ſibi ad ſuſpēdium. Quis ſcit ſi au
diturꝰ eſt. Amice quō huc intraſti non ha
bens veſtem nuptialem. Forſan deniqꝫ tal̄
annumeātus ē inter illos de quibus ꝓpheta
non tam imprecatiue q̄ꝫ prenunciatiue dixit
Fiat mēſa. e. c. i. l. ⁊. i. r. ⁊. i. ſ. Ob. o. e. n. vi. ⁊c̄
Effunde ſuper eos iram tuam. et. fu. i. t. c. eos

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Fiat habitacō eoꝝ deserta. ⁊ in tabernaculis
eoꝝ nō sit qui inhabitet. Videtis ꝙ extimi
ſcenda ſententia ſi miſtico ſenſu vtimur cō
quoſdā ad ſacrā eucariſtie menſam accede
tes iudicat̄ pſertim cum dicat̄. Obſcurētur
oculi eoꝝ ne videant. Et conformit̄ ad illud
aplūs intonat et minat̄. Qui indigne inqt
manducat ⁊ bibit. iudiciū ſibi manducat ⁊
bibit. Et ruꝛſꝯ ꝓpter hoc iter vos mlti infirmi
⁊ imbecilles ⁊c. Hec ībecillitas ⁊ hec dormicō
magis ad aīam ꝙ ad corpus referende ſunt
puto. Conſtat autē ꝙ hec oīa certitudinem
euidencie tollunt ab aliquo ſup ſua ad cele
brandū dignitate. Conſideratio ſcda

Ad digne celebrandū ⁊ abſqȝ temeraria
preſūptione ⁊ iputabilitate ad nouum
pccm nō requiritur tal̄ euidēcie certitudo ſup
celebrantis dignitate. Patet ꝙ nullus tunc
qn̄tūcunqȝ iuſtus et purus deberꝫ celebrare
nec hoc poſſet abſqȝ diſcrimiē ſi ei non fierꝫ
reuelacō ſpālis. Sufficiat ergo certitudo talis
qualē in materia morali conſueuim⁹ expetē
et capē q̄ certitudo poteſt appellari certitudo
moralis aut ciuilis. ſicut prudenter loqbatur
phus primo ethic. 3. c. Diſciplinati enim eſt
intantū certitudinē inquirē ſcd̄m vnūqdqȝ
genus inquantum natura recipit. Ad hanc

certitudinē moralem ſufficit ut pluimū ꝙ hō
accedēs ad miſſam diſcuſſerit cōſciam ſuam
ſicut feciſſet ꝓ magna re lucrāda aut icom
modo graui euitādo et ꝙ non ſit ſibi cōſcius
poſt hanc diſcuſſionē de pcc̄o mortali aut de
propoſito peccādi mōrliter ꝙ inſup nō ꝯgno
ſcat ſe aliud impedimētum legittimū ꝑ excō
muicacōeꝫ aut irregularitatē hr̄e. Conſētio
itaqꝫ in hoc cū durādo.iiij.ſniaꝝ.d.x.q.x.ꝙ
talis etiā ſi eſſꝫ in pcc̄o mōrli neſciens nec de
eo expreſſam agerꝫ ꝯfeſſionē ēportarꝫ vnū
e duob⁹.aut ſibi remittētur tale pcc̄m virtu
te ſacramēti ꝙ videtur facere qđ in ſe eſt ad
eius deletionem. Nō eni deus requirit vltra
poſſe. Aut fieret ſibi diuinitus illuſtratio et
recognitio ſui pcc̄i qtū̄s ꝑ peītētiam illud di
lucret queādmodū multis ꝯtingere ꝓbatiſ
ſimum ē q̄ in icō ſui ſacerdocij dū celebratio
nem ꝯtinuāt in memorationem redeunt plu
rimoꝝ et occultiſſimorū peccatorū. Similem
inuenīūt grām illi qui nouit ad frugē meli
oris vite toto corde ſe ꝑparant. Porro talia
pcc̄a in recordacōnē venientia ex irradiacōe
ſupioris luīs in ꝓfunda abyſſo anime nō
ideo tales cōfiteri tenentur. ꝙ nō pri⁹ deleta
eſſe potuerūt modo predicto. Sed ſit hoc ad
obediēdū precepto de ꝯfitendo ſemel qđlibꝫ

peccatū nostrū· qđ a dū distincte cognoscim⁹

¶ Consideratio tertia

NOn omis scru pulus aut dubitacō de peccato mortali neq; ois indeuocio aut deordinatio aut non attencio impediūt de necessitate celebrantis dignitatem. Patet quia certitudo moralis qualē prediximus sufficē cōpatitur secū vacil lacōnem quādā aīmi ā hesitationem ł suspi tionez seu scrupulos ꝙ homo non sit sufficiē ter dispositus· aut ꝙ impedimento aliquo li gatus est. Cōpatit etiā deordiacōez aliquā ꝑsertim viriū inferiorū a legis tirānice mem broꝝ que non est sepe subdita nr̄e potestati Ex qua causatur ideuocio queđ quā nō pleā et actualis sp attētio cōsequūtur· nec obinde peccō maculari necce est. Et si quis opposuerit ꝙ dubitās de aliquo an sit illicitū et stante dubio illud agēs peccat ꝙ se discrimini sciē ter obicit. Rn̄deo cū dnō. Guilhelmo antisi odoreñ. regulā hāc mgrālem intelligēdam esse de dubio tali qđ est vehemēs et magis aut saltē eque inducit mētem credē qđ est mōraliter illicitū. sicut qđ est licitū. Secus est vbi mens plus inclinat et iudicat quod est licitum ꝙ̄ illicitum. quāuis nō habeat vsq; quaq; certitudinē euidētem. aut fixam quia nec hoc ip̄m requirit. Sunt itaq; nonnulli et

plures qui foꝛtis ſūt fantaſie· qui ꝑterea ſe
pe trepidāt timoꝛe vbi iudicāt nō eē timen
dū. Tales debent inniti ↄſilio ſupioꝝ ⁊ pru
dentū ⁊ cōtͣ talē ipoꝝ vacillacōez audacter
opari ſic eni pleruqꝫ vinceɫur abibitqꝫ. Qui
vero tenuit credere ſupioꝝ ⁊ prudentū con
ſilio ad tales ſcrupulos deponendū ⁊ agen
dū cōtͣ eos errat multipliciter. Primo per
ſupbiā ⁊ arrogantiā preponēdo iudiciū ſuū
⁊ prudentiā alioꝝ iudicō. Rurſus talis vix
aut nunq̄ deuotionē habebit ſolidam nec
pacē ↄſcīe ſue a tribꝫ ac ꝓinde carebit locus
aīe ſue hoſpite illo de quo ꝓpheta dixit ꝙ in
pace factus eſt locus eius. Dicunt doctores
aliq̄ quibꝫ aſſentio ꝙ aliqn̄ nō eſt tā melio
riū credere ſicut velle credē nec dolere ſenſu
alit de pccīs. ſicut velle dolē ⁊ nō poſſe. Deſi
deriū pauperū exaudiuit dn̄s inquit ꝓpha
prepacōez coꝛdis eoꝝ audiuit auris tua ⁊c.
De⁹ itaqꝫ iudicat nos ⁊ nr̄a ſm̄ ſupioꝛis ꝛōis
ābitū volūtatē ⁊ iudiciū· ⁊ nō ſm̄ ea q̄ nob
inuitis atqꝫ cōtͣdicētibꝫ porcō ſenſualitatis
inferioꝛ aduehit ⁊ ꝓducit q̄lia ſūt volubili
tas ꝯgitacōm ⁊ fātaſiaꝝ ſtimul⁹ inſup car
nis illecebroſus ⁊ vindicatiu⁹ vacillacōes ꝑ
terea timide ⁊ icerte ſup agēdis ā ſup eis cre
dēdis q̄ nr̄is neq̄ꝗ ſenſibus attingi⁹ ⁊ ſilia

decipiũtur in hoc multi ex ſimplicibꝫ diſtin
guere neſcientes int̃ ea q̃ portio aĩe ſuperior
agit ꝑ cõſenſũ. Et ea que portio inferior pati
tur abſqꝫ ſupioris aſſenſu. Darent idcirco ſe
pe alijs ſalubre cõſiliũ qui neſciũt illud pre
ſtare ſibi. Quare ſic. Certe ob turbã hanc
paſſionum ſimul irruenciũ tumultuantẽ et
rixãtẽ. Quocirco meõrandũ eſt beati. Bern
hardi ſup hac re conſiliũ. Erat ex diſcipulis
eius quidã tãtis inquietatus ſcrupulis ut
ad celebrandũ nullo pacto auderet accedere
Dixit ei deuotus et circũſpectus. Bernhardꝰ
poſtq̃ꝫ hoc accepit. Vade frater et in fide mea
celebres. Obediuit diſcipulꝰ et ſcrupulꝰ ille
oĩs perpetuo diſceſſit. Laudãda prorſus
et ymitanda tam illius patris induſtrioſa
fiducia. q̃ꝫ iſtius fratris fidelis obediencia
Diceret aliquis ex ſimplicioribꝰ. Vtinã talis
mihi eſſet abbas aut prior qualis erat bea
tus Bñhardꝰ. crederẽ facilit̃ imperanti. Nũc
vero dũ ſupioris mei puam ſapiẽtiã inſpicio
non audeo meam conſciam et ſalutẽ ſue fidei
tali pacto committere. Quiſquis ita dicis et ſa
pis erras et deſipis. Non eñi cõmiſiſti te et ſa
lutem tuã in manus hoĩs qꝛ prudẽs eſt aut
plurimũ litteratꝰ aut deuotus ſed quia ſibi
eſt ſcd̃m regularẽ inſtitucõnem prepoſitus

ꝛ plat9. Quãobrē obediās ſibi nō ut hōi ſʒ ut deo iubenti. ſi tñ nō cõtra deū. Et ſepe tanto erit obedientia tua placentior deo. tibiqʒ fructuoſior. quāto eſt īdignior ille cui ꝑpter deū ſbicis nō refugis. Caueas ad extremū nedū qris ſecuritatē. nec illā adipiſcaris. in ḡuē ruas diiudicacōis ꝛ preſūpcōis foueam

¶ Quarta conſideratio.

Contigit ut poſſit aliqs eodē tpe ad celebracōeʒ laudabilit̄ accedē poſſʒ n̄lominus ab eodē laudabiliter abſtinē. Quo cau̇ p̄mū d ſe laudabili9 ē q̄ ſcdm. Patʒ p̄a ps qn̄ aliqs ē ſine cōſcīa pcc̄i mortlis ā alio īpedimēto. ꝛ nō eſt obligat9 ex offitio ł aliter celebrarē. tūc hʒ vtrūqʒ ī ſua ptāte facē licēt atʒ laudabilē. ut iā ł cū cēturiōe dicat Dn̄e nō ſū dig. ꝛc. vł cū zacheo. dn̄m ſidēter inuitet. Scdam ptē ꝓbo cū durādo. iiij. ſmāꝝ. d. xij. q. vi. Celebracō q̄ꝑe eſt de p ſe opus bonū. Abſtinere aūt ab ea ſi ſit bonū magis ē in ordine ad indeuocōeʒ ſuſcipiētis q̄ de p ſe Rurſus celebracō hʒ efficatiā magnā ex virtute opis opati ꝑpt̄ quā nō tātundē valʒ volūtas ſola celebrādi. ſic par volūtas actu celebrās. Addit itaqʒ op9 hoc exteri9 aliq̄d bonitatis ad boitatē volūtatis ꝑpter meitū paſſiois xp̄i. propterea dici ſolʒ op9 p̄uilegiatū

Amplius ille quã celebrat in opis execucõe
magnã adipiſcat̃ deuocõis pinguedinem ⁊
dimimius ſolet occupaı̃. Ducit̃ inſup a virtu
te nobiliori ſic agendo videlicet a caritate et
dilcõne hui⁹ ſacramẽti ꝙ non celebrãs qui
timore pocius ſe cõtrahit. Quod ſi q̃s dixerit
vacacionẽ a celebracõe ideo fieri vt ipa poſt
modum reuerẽcius ⁊ deuocius q̃nto rarius
impleatur. Fatemur poſſe ſic euenire. Sed
poteſt ex aduerſo contingere ꝙ talis ſubtra
ctio ꝛ̃mouebit habitudinẽ ad bonũ cui⁹ effe
ctus eſt ſcḋm phm̃ delcãbilit̃ opari. ſignum
inq̃t acquiſiti habitus eſt delectacõ in opere
Euenit inſup plerũqꝫ illud dictum naſonis
Qui non eſt hodie cras minus aptus erit. Si
ſtraheris hodie parũ deuotus es parũ recol
lectus et plurimũ tẽptatus a carne mundo
vel demone. Credo equidẽ. ſed agnoueris ꝙ
non dormiũt qui te pſequũtur. ⁊ cras idẽ erũt
aduerſantes tibi hoſtes tueqꝫ deuocõni inſi
diãtes quales ſũt hodie. Quocirca non irra
cionabilit̃ cõſulit ſapiens. Quodcũqꝫ poteſt
inquit manus tua inſtanter operare. Neſcis
enim q̃ndo tale tẽpus ad laudabilit̃ celebrãd
tibi concedet̃ quale mõ habes. Et ſi vtrum
habeas vtrũqꝫ meli⁹ eſt. Eſto fueris in hac
vel in illa re defectuoſus aut nouum defectum

in non celebrādo ſupinducis. Sed frigidus ſum dicis aut tepidus. Sepe ſuſcipit initium celebracōis hōiez parꝫ deuotū et frigidū quē in fine caleſcentē dimittit et feruidū. Corpus xp̄i ignis eſt ſpiritualis. accede fiducialit ad hūc ignem caleſces facili9. Audiam9 orātē ambroſi. et deū alloquētem. Graue eſt ꝙ ad menſā tuam mūdo corde et innocētib3 maib3 nō venim9. ſꝫ grui9 eſt ſi qꝛ pccā nrā metuim9 ſacrificiū nō reddim9. Refert narracō ſcōꝝ patrum de quod Euagrio qui nō niſi ſemel i āno cōicandū eē ſeſebat. Cōtra quē ſcī patres repugnabāt argumētantes ꝙ aut dignū ſe putabat et diſpoſitū q̄ ſemel in āno cōicaret et ita p̄ſūptuoſus erat aut indignū ſe tunc fatebat et nlominꝰ accedebat. Cur non igit poterat alius ſimilit plures ſacramenta hec ɔficere. qūꝙ de ſe. ſe ſciret indignū. Si phas ē itaq3 ſemel in āno cū timoē dei celebraē cū eod tiore poteit ſepi9 eē celebrandi licētia Fu erēt nec ignoro ſcōꝝ aliq̄ quos certa rō cōpeſ cuit en celebrarēt ieſnū. Sꝫ particulaia hec fcā quorūdā vēnda ſūt magis pia iterptacōe ꝙ in exeplū agēdi trahēda. Poſtreō nō ſū neſ cī9 diuſa eē dona et vocacōes i diuerſ put ſpūſſcūs voluerit et ali9 idiſpoitur p iterrūp cōez celebracōis et ſeſe vix poſtmod ēcolligit

Alius ex eadē frequētacōne reddit indeuo
cior et ex tali familiaritate promptior ad con
tēptū. Quāobrem ſuā īterroget vnuſquiſqȝ
conſciam tunc ꝑ experiencie et prudēciōis ali
cuiꝰ cōſiliū id qđ oportuniꝰ ꝯpererit exequa
tur. Hinc dicebat egregius doctor auguſtiꝰ
cottidie celebrare nec laudo nec vitupo. Ipe
tū et aliȷ conſulūt ſic viuē ut cottidie digni
ſimus accedere. ¶ Sequit̄ Quīta ꝯſideracō

Nulla pollucō inchoata et ꝑfecta in ſom
no pccm eſt mortale. Patet ex famoſa
augꝰ regula. ꝙ pccm adeo volūtariū eſt. ꝙ
ſi non eēt voluntariū. nō eēt pccm. ꝛ intelli
git̄ de actuali. Rurſus iſta eſt expſſa dem̄i
nacio eiuſdē pmo de ciuita. dei. c. xxv. loquē
tis de violenta corrupcōe virginis alicuius
Quātomagis inquit abſqȝ culpa eſt in corpe
nō conſenciētis ſi abſqȝ culpa eſt in corpore
dormiētis. Dicētes oppoſitū condicit non ſo
lū theologice ſed et phice determinacōni nec ha
bent quid rñdeant ſi fiat eis argumentū de
furioſis et infantibꝰ ꝛ aliȷs nō vtentibȝ rōe
quos pro tunc nō peccaē noua trāſgreſſione
Concors eſt omniū ſapientiū rcē ſentētia. No
tāter dicitꝰ ſi pollucō inchoata ſit et perfecta
in ſomno. qm̄ poſſet aliqs vigilans impurū
habē deſideriū ſe polluēdi quo vigēte cadēt

in ſomnum in quo ſua pollucō compleretur
Poſſet ſimiliter pollutionē in ſomno ceptā
expgiſcēs male ꝯſūmaē. Cōſtat aūt in hiis
caſib9 radicem pollutionis eſſe liberam atq;
flagitioſā ꝓpter quā illđ op9 obſcenū impu
tabitur ad culpam. At vero ſi vtrobiq; fuerit
in pncipio a fine carētia vſus rōnis ā cōſen
ſus liberi arbitrii erit vtiq; tal' act9 etiā ſi vi
gilando cōplētur abſq; peccato mořli. palā ē
rō. q2 libtate carebit. Poterit forſā aliqs pec
care poſtmođ ꝯplacēdo ſibi in tali voluptate
ꝓbroſa quā habuit nō obinde. tñ reddetur
prior actus pollutiōis culpabilit' vicōſ9. Poſ
ſet etiā aliquo modo placere ſm ſcm̄ thomā
nō quia voluptas eſt. ſ3 quia ſanitatē et na
ture affert exonerationē abſq; ſui q̄ patitur
ꝓcuratiōe vel aſſenſu. Deniq; non cōſulunt
ſancti q2 debeat violenter flux9 ille dū euigi
lando ſentitur iam affluens coherceri. q2 vel
eſſet fruſtra conatus huiuſmōi l' natuē ſup
modū grauatiuus. Confirmatio omnium
iſta eſt. q2 actus exterior nullum peccatum
eſt niſi denominatione extriſeca plus q2 vri
na q̄ nō dicitur proprie ſana. Si nullum ſit
igitur in animo ꝓprie dictū pccm̄ dum liber
tate nō vtitur. nullus erit ꝓtūc actus exterior
vitioſus. neq; tñ negabi9 quin p crapulā ā

ꝑ cogitacõnez vel dam̃nabilem illecebrã vigilie. poſſit aliq̃s i hãc illabi ſordiciẽ ſed culpam tũc vigilia non ſomn⁹ hz. quãqꝫ ⁊ crapula ⁊ cogitacõ voluptuoſa letali crimine ſepe careãt. et poſſint añ ſomnũ dilui penitẽdo.

¶ Sexta Conſideratio.

Pollutio corporalis in ſomno contingere poteſt non ſolũ abſqꝫ peccato mořli p̄cedente ymo ⁊ ex merito. Patet ex diſtinctõe famoſa data p gregoriũ et alios tã theologicos q̃ʒ natuãles. Euenit eni nõnũqꝫ hec immũdicia ex infirmitate ꝗ debilitate natuẽ exonerare ſe volentis aut retinẽ non valentis. Nã eſt preterea aliq̃s fluxus fere talis in viris aliquibus qualẽ femine paciuntur in mẽſtruis et fit cũ nulla aut tenuiſſima voluptate eciã vigilando. Fit aliqñ inſup aliq̃s fluxus tãta lubricitate ⁊ facilitate i quibuſdã viris aut feminis q ſolo aſpectu ꝗ alloq̃o aut leui cogitatiõe prouocat̃. Quis ergo dixit apud tales inuitos ⁊ renitẽtes aut nullomõ ↄſentiẽtes ab inicio vſqꝫ i finẽ pccm mořle cõmitti. Non eni oim vna eſt cõplexionis armoĩa Quoſdam videmus e naſo leuiſſima aut nulla occaſione defluẽ ſanguinẽ. alios cum violẽcia multa id nõ pati ſcim⁹. Cognoui hoĩez ſeptuagenariũ ſecularẽ ⁊ valde crapuloſum

qui nunq̄ ſe pollutū fuiſſe dormiēdo teſtaba
tur. ⁊ hoc in alijs mirabatur. Aliū vidi religi
oſum ⁊ ſobriū qui p decēniū ⁊ amplius. fere
quotidiana hac paſſiōe vexabatᷣ. Quid vix
ſomnant dormiētes. alios ſomnia iugiṫ exa
gitant. Sȝ omittamus hec ⁊ ſimilia quoꝝ de
terminacō medicos plꝰ aſpiciāt ⁊ ſimiliṫ reme
dia quamq̄ mihi faſſus fuerit vnus ex me
dicis famoſiſſimꝰ ſe pridē ad medendū tali
nocturno fluxui in alijs ſtuduiſſe diligēter
ꝫ fruſtra laboraſſe. Nos autē moraliṫ ſeu the
ologice loquētes declarēmꝰ quo pacto poſſit
ex merito p̄cedere pollutio nocturna cōtingē
Primo quidem ex arta abſtinētia in pane ⁊
aqua. hoc euenirē perſpicuum fecit expientia
Amplius volens aliquis hoc vitium carnis
predicādo deteſtari. nonne ſup illo cogitare
poſſet aut ſimiliter cōfeſſiōes audiendo poſ
ſet vtiqȝ ⁊ cū merito magno. Nihilominus
occurrere videbit in ſomno nonnunq̄ pre
cogitataꝝ impudiciciaꝝ ſimulacra ⁊ ipm ex
illis ſicut i alijs ad pollucōnem ꝯcitari poſſe
quis negauerit. Addūt ſci pr̄es quorū fuit
oculus mētis aptus ⁊ terſus ad fallaces iſi
dias demonis intuēdas nōnūq̄ has ſordes
fieri illuſione ſua ł ad terrendū ⁊ inq̄etādū
timoroſe cōſciētie puritatem vł pro boni opis

ut celebracōis īpedimento vel ut vigilanti
placeat qđ ſomniās pertulit. vel ut abſtinē
tiam piculoſam et indiſcretum vite rigorem
ſuadeat et ī inſaniam p̄cipitet. vel ut deo ꝓpi
tio ⁊ pmittente deuotam mētē ſic exerceat ⁊
ex tali feditate ſtimulatā in huilitate cuſto
diat. Hoc ī loco duo ſunt dicta gregorij me
moranda. Primū eſt ꝙ ſepe tales illuſiōes
ſeu polluciōes aīm⁹ neſciens ptuliſſe magis
dolēdus eſt q̄ feciſſe. Secūdū ꝙ bonaꝝ mē
tiū eſt ibi culpā agnoſcere vbi culpa nō eſt
Si tamē agnoſcatur culpa ut nō indiſcrete
impediat opacio iuſta. neqꝫ corporis debita
ſuſtentacō deſeratur. Ne p̄terea aliq̄s cōſcias
ſibi fabricet et nutriat erroneas. ne cadat
in ſcillam cupiēs vitare caribdim. Patietur
fortaſſis aliquis heſitaciones varias dū ad
comedendū vł dormiendū acceſſerit. dicetqꝫ
pollueris ſi hoc ⁊ hoc nō omiſeis. ſi non tibi
p̄cauebis Contemnat talia neceſſe eſt qui di
ſcrimē maius imminē circūſpicit. ſi nō parē
cū alijs viuēdi formā prudenter inſequitur
Scrupuloſis ergo ꝯtra ſcrupulos agēdum
eſt et fixo operis pede certandum. Hac arte
prudent̄ vſus eſt ille q̄ turbato cuidā iugit̄
ſup r̄peticōne horarum ſuaꝝ ſi non aſſidue ⁊
actualit̄ attēderet ad eas iniūxit penitentiā

hanc ad tpūs ne quōlibꝫ horas ſemel dcās
iteraret. Neqꝫ eni requiritur actualis ſemp
attēcō. ſufficit habitualis ſeu virtualis nō
interrupta ſcienꝭ ꝛ a ꝓpoſito per deliberatā
attencōnem circa aliud penitus incōpatibi
le. Mille ſurgūt apud aliquos tales ſcrupu
li more canū oblatrantes ꝛ lacerare minan
tes ipōs ambulantes p viam mandatorū
dei. quos euincere ꝛ cōpeſſere melius ꝙ per
cōtemptum nequimus. Tantūmodo ſit cō
tēptus iſte timoratꝰ ꝛ ēgulariter. nō abſqꝫ
precio alterius preſertim ſuperioris cōſilio.
alioquin timor immoderatus facit caſum.
aut precipitat inconſulta preſūptio.

Nvlla corporalꝭ Conſideracō. viij.
immūdicia de p ſe impedicia eſt celē
bracōis. ſꝫ bñ de p accñs racōne ꝯcomitātie
alicuiꝰ vel ſequele in aīma. Hāc ꝯſideratio
nē deducit bō ven. iiij. ſmaꝝ. d. xij. q. iij. Et pꝫ
ſatis prima ps ex verbis ẋ. ſi bñ ppendatur
dicēdi rō. Math. xv. Non lotis manibꝰ mā
ducare non coīnq̄nat hominē. ꝛ rō eſt. quia
nulla paſſio talis aut immundicia exterior
de per ſe pccm eſt. aut de neccitate pcco cōiū
cta vel inducens ad peccatum. Preterea q̄l
eſt immūdicia ſordidior ꝛ abhominabilior
corporalis. ut corpalis ē ꝙ ſanies leproſoꝝ

Hec tn̄ nō impedit celebracōnem p̄ſertim ſi fiat i occulto. Hōc ſentiunt doctores de mēſtru is mulierū. ⁊ de fluxu ꝑpetuo viroꝝ aliquoꝝ Secūda ps declaratur diſtinguēdo. qꝛ quedā immundicia corpal' ↄiuncta eſt immūdicie ſpūali ſcd̄m veritatē ſicut in vigilia habent fornicātes. Alia eſt cōiuncta tali immūdicie ſpūali. tm̄modo ſcd̄m qn̄dā ſimilitudinē aut ↄformitatē ꝓut eſt in ſomnijs ſordidis et impuris qn̄do nō peccatū eſt ſed ſimilitudo pcci. Aliā videm⁹ immūdiciā que horrorem ⁊ abhominacōē quādā viſa vel recogitata generat. ut in leproſo ⁊ alijs plurimis. quā uis nullā ſciam⁹ ineſſe peccati veritatē aut effigiem. Poſtremo alia eſt indifferēs ſicut in pedib⁹ lutoſis aut facie puluerulēta ⁊ ſu dēte p̄ma et ſecūda generant ut frequent' in anima ebetudinē quādā diſcraſiacōē ⁊ deor dinacōē atqꝫ indeuocōnē. qm̄ ſicut guſtato ſpū deſipit omis caro. ſic econ̄ ⁊ ampli⁹ gu ſtata carne deſipit ſpūs et fit carnalis ad tē pus lōgius aut breuius ſcd̄m diuerſas ha bituacōes atqꝫ cōplexiōes. De hijs i figura dictum ē antiq̄s ut talit' immūdi ſeparent' ab alijs vſqꝫ ad veſperā ⁊ veſtimētoꝝ locōē hec grego. ſic expoīt. ut niſi prius ignis tēp tacōis receſſeit reū ſe q̄ſi vſqꝫ ad veſpm̄ hō

ꝯgnoſcat Cōſtat eni nullas tales inſtitucō
nes que cerimoīales erāt atq; figurales nł
latenus ad obligacōe; nrā; trahendas eſſe
niſi iudaizare velim⁹. Propterea veſpera in
hoc loco ⁊ locio materialis non ad lrām ac
cipiēde ſunt. Sz tādiu reputet ſe homo imū
dū. ut extra caſtra ſcōꝝ miſterioꝝ ſecedat.
ꝙ diu tales in eo vigent pcc̄i reliquie. ebe
tudo ſez mētis. carnalitas ⁊ decordiatio atq;
indeuocō purgantur. Alij tardi⁹ alij ꝯfeſti
lugent huīliati ⁊ promptis lacrimis diluūt
⁊ exťmināt. quicquid carnalitatis cōtractū
erat ⁊ oē ei⁹ veſtigiū breui lamēto delēt et
abolēt. Sordes ſecūde ⁊ tertie celebracōi ob
ſūt propť ſcandalū ł horrorē quoꝝ vtrūq;
de p accñs nocere pōt deuocōni aīe. pñt etiā
de p accñs celebracōem impediē. dum vide
lic; ſcandalū vel horror ⁊ ex cōſequenti inde
uocio celebrantis aut aſſiſtentium vehemē
ter pſumūtur acceſſure. Secus vbi ſunt om
nes exercitati ⁊ perfecti apud quos tale ni
hil timendū eſt. Cōſideratio octaua.

Poſſibile eſt abſq; vlla reprehēſiōe ⁊ cū
merito aliquem ſomno pollutum ſa
croſancta miſteria ꝯtigere atz celebrarē. P;
ꝯſideratio ex deductione precedētiū. Ad dig
nā itaq; celebracōe; ſufficit prepacō tlis q̄

nō relinquat ↄſciam pc̄c̄i mortalis aut īpedi
menti legitimi ꝛ que deuotionem atq̄ȝ reue
rentiam ad ſacramētū penitus nō excludat
Sed pollutum modo dicto poſſibile ē iſta ī ſe
ſentire nō lōge poſt talē paſſionem ymo ꝙ
huilior deuotior ꝛ ordinatior ꝛ reuerēcior ad
ſacramentū accedit. Conſtat enī ꝙ obſcenī
tas humorū iſtius cū ſuis reliquijs, nō ꝑpe
tuo durant. nec ꝑpetuo ad celebracōeȝ impe
diunt. Et ſi datur ſpaciū vigintiquator hoꝝ
ſicut Albertus determiare videtur. Poterat ali
quis vna hora purgatior effici ꝙ̄ ali⁹ ī centū
Cur nō igitur fiat ad celebrādū ſimilit̄ apti
or. Porro ſi timeat̄ ↄuerſio taliū illecebraꝝ
et paſſionū tp̄e celebrationis poſſunt vtiq̄ȝ
ꝛ in oībus cōtingere. vel ex aſpectibus ſolis
ꝑoribus vl̄ ex corruptela natuē l̄ dyabolica
opatione. Hec nrā cōſideratio maxime locū
habet in r̄eligioſis viris et ↄtēplatiuis quorū
ē ad deū facil̄ ↄuerſio ꝓpter fortē habituacō
nem. ꝓpter etiā carnis ſbiectionē dum vigi
lant. Raro autē apud ſecularit̄ viuentes ā
nouā bn̄ viuendi formā icħoantes. tal̄ repē
tina ſeu leuis recollectio deuocōis inuenitur
Ceſſare eos idcirco aut tardi⁹ accedē ad ſa
cramentū hoc reuerēdiſſime tractādū ↄueit
Habet p̄terea locū nrā cōſideracō vbi illuſio

demois nrām dellocōem impedire volentis
pſpicitur aliquibꝫ īdicijs neqꝫ credē dem⁹
eidē. ſꝫ obmitti potius. Vbi ſubinde timet ali
quis ſacerdos de ſcandalo ſi non celebret
vbi deinceps tenetur aliquis celebrare. ve
ex ſuſcepto officio ł ex cōmiſſione ł mutua
viciſſitudie ꝛ ꝯformitate ad ēliquos cū qbꝫ
viuit queādmođ ſūt ēligioſi pene oēs Attē
denđ ē hꝫ ꝙ n⁹ palā tenetur ꝓpriū defectū ł
infirmitatē oculꝰos ꝓdē. ut plurimū cauti⁹
eſt atqꝫ diſcreti⁹ cōtegē. Prodit aūt ſeipm̄
talis nō celebrās ſcandalizatqꝫ freqūter ꝛ
cogitationes varias aſcēdē facit in corda
alioꝝ. Nolo tñ p̄iudicaē ſiē nec poſſum nec
debeo p hec dcā mea q̄buſcūqꝫ īſtitucōibꝫ re
ligioſoꝝ ſi aliq̄ ſint ad oppoitū. Veꝝ ē nēpe
illđ ap⁹. Quilibꝫ i ſuo ſēſu habūdat. Sꝫ dixi
interī q̄d m̄ di[illegible] đ poſſe viđr ſi nuda cogite
tur veritas apud hn̄tes libertatē legis xpi
Opponet forſā aliquis de fornicarijs ꝙ ſimi
liē i breuī poſſent recolligē ſe ꝛ ab oibꝫ pcti
reliquijs. aiam extergere. poſſent igiē ſtati
celebraē Opponēt aliquis de cōiugatis apđ
quos poſſibile ē pccm̄ i ſua ꝯiūctōe nō ꝯmit
ti. q̄ tñ a ꝯione ſepandi videtur. Ad hec dicē
poſſu⁹ p̄mo ad ultimū. ꝙ doctoꝝ famoſoꝝ
ſn̄ia ē. tłes cōiugatos ſi accedāt ex deuocōe

preſertim dieb⁹ ſolēnibus nō peccaē. qñ vel affectu ꝓlis gignēde vel reddendi debiti aut incōtinentie vitāde cauſa cōmixti ſūt nec obſtaculū aliud eſt. Ad p̄mum nō aliud pro nunc dicim⁹ niſi ꝙ rariſſimū hoc eēt. de hijs vero q̄ vix aut nunꝗ̄ eueniūt doctores parū tractant. Si tn̄ immineret graue ſcādalum ꝓ omiſſiōe. ſi p̄terea grādis ↄtricō ↄcurreret ſi deniqꝫ magis ex ſurrepcōe dyabolica aut vehemēti temptatione tale flagicium apud ſenatū ↄmiſiſſet. Audeat q̄ ꝓfundius ſapit talem ꝓhibere. fateor nō audeo in hoc caſu ꝛ alijs ſicut pſpicuū ē ex premiſſis ēlinquēdi ſūt multi ſue conſcīe ꝛ iudicio circūſtancijs oībus quas prudētia circumſpicit īdagatis

Nona conſideratio

Precipue ex dīno munere et non ex nrā induſtria ſeu preparatiōe reddimur digni miſterioꝝ pticipacōne ſacramētoꝝ. Hec ↄſideratio ſi cū ſapore intimo maſticet̄. humiliabit nos vehementer. Et ꝓfecto humilitas ſola eſt q̄ diſpoīt ad dignificaciōez ꝛ p̄paratio nem ꝓ talis tāqꝫ hoſpitis in aīe cenaculo ſuſceptione. Scio hoīem qui talit̄ in veritate ↄperit nunꝗ̄ potuiſſe ad quietē et ſerenā diſ poſitiōez celebrādi ptigiſſe quouſqꝫ diffidēs de omni ſua īduſtria ꝛ labo͛e ꝛ ſollicitudie ꝛ.

preparacōne p ꝯfeſſionē aut alias immola
uit in ara cordis bouē ſupbie. Dixit in aīmo
cōtrito ꝛ hūliato cū daniele. Dn̄e nō in iu
ſtificacōib⁹ meis ꝓſterno preces meas an̄
te. ſ; i miſeracōibus tuis multis ꝛ magnis
Et turſus cū ꝓpheta Ego aūt in multitudie
miſeicordie tue introibo in domū tuā. adora
bo ad tēplū ſanctū tuū i timoē tuo ꝛ ſimilia
quedā quoꝝ aliq̄ ſcriptis inſeruit. Plane
induſtria nr̄a ꝛ prepacō quales agere ꝯue
mienter poſſum⁹ requirit̄. Eis tamē ſi inniti
mur fallimur ꝛ cadim⁹. aut tanq̄ ſi q̄s ba
culo arūdineo ſuſtentet̄. vacillamus neq;
habitam⁹ in adiutorio altiſſimi dū noſtris
meritis fidim⁹. vel i pctoꝝ ſola recordacōe
torq̄mur. Nimiꝝ ſi tūc in ꝓtectōe dei neq̄q̄
ꝯmorenur q̄ deficiente ꝓtectione. quis ſub
ſiſtet. Fuit cuidā per ſomniū oſtenſa viſio
talis precipitatus i cloacā erat ꝛ a quodam
baculo ſtercoribus infixo ſuſtentari ne ꝓfū
daretur ſatagebat. At vero baculus ille fū
doten⁹ dimittebatur. aſſidue cū fetore into
lerabili ſentiēs ille piculū. tō mēte ad dn̄m
ꝯuerſus relicto baculo ꝯfeſti erept⁹ eſt Sa
ne cōſcia nr̄a q̄ntūlib; mūda ē cloaca q̄dā
plēa ſtēcoribꝫ fedis defectuū cotīdiaōꝝ ba
cul⁹ ille nr̄a ē induſtria p quā emergē q̄ri⁹

ſed procul dubio quouſqȝ leuemus oculos
in celū vnde veiat auxilium nob̄. quouſqȝ fi
duciam nrām totam in deū iactemus. quāto
pl9 innitimur ſoli nr̄e induſtrie baculo tanto
in pfūdiorē abiſſum nr̄e puitatis demergim̄
a nō ñ fetorē tetꝝ a horridū ēportam9. Quid
ergo dicet aliq̄s tēptabim9 ne deū. ā plenī cō
ſcīa peccatorū. indeuoti. ſordidi. diſtracti. et
diſtēpati ad ſacramentū hoc ſalutiferū ſub
ſpe miſericordie ſoli9 accedamus. dixi iam ut
agat nrā īduſtria qd̄ poteſt ut ſit abſqȝ con
ſcīa pccī mor̄lis ſȝ in illa nequaq̄ ſpere9 alio
qñ ſupbi9 alioqñ maledictiōem incurrim9 q̄
poim9 fiduciā in hoīe. et carnē brachiū nr̄m
alioqñ deiqȝ ſēp a ī pcīpitiū im9. Agnoſca9
q̄ omēs iuſticie nr̄e ſūt ut pān9 mēſtruate
aut velut leproſi faſcie ſup quibus ſtillam9
quotidie ſanīē pccōꝝ. Qua fronte igit̄ qua
ve fiducia infectionē ad placādū deum aude
bimus oſ̄dere. Caueam9 ne pociꝰ irritetur
plane ſic ē. Si mille annis valerȝ aliquis ſe
diſponere ad dignitatē celebracōis nec ſic p
ſe attingeret. Quid idcirco in breui morula
facere poteris coniectura. Interrogat ſe fre
quenter ille cuius ſupra memi ſi dignus eſt
accedere. ſi ſufficienter prepat9 heſitat. p̄mū
tremiſcit. reformidatqȝ. Tandē ſic rn̄det

ſebūpſi·interim q̄tum in me eſt nihil deo
propitio decetero mihi ſum cōſci⁹ ſup pc̄to
mortali·aut peccandi propoſito peccata etiā
venialia non confeſſa nequaq̄ obſiſtunt.
Scio tamen ex aduerſo q̄ iuſtus eſt dn̄s.
qui ſi velit exquirere vehemēter debita mea
ſi iniquitates obſeruare·ſi mecū in iuditio
contendere.neq; ſuſtinebo neq; potero re
ſpondere vnum pro mille qualib; lotus fu
ero attritus ɔfeſſus lacrimoſus. Quid iſta
ſunt. Ve mihi ſi non cum miſericordia ma
gna diiudicer. Quid ſcire poſſum ſi forte la
teant me vitia mea. merui quidem excęca
ri·qui viſu meo ſpūali primitus ſupra mo
dum abuſus ſum dum videns bonum id
adimplere cōtempſi.Hoc vnū ſcio q̄ apud
dn̄m miſeicordia eſt.ꝛ copioſa apud eū re
demptio. q̄ pietatis ei⁹ fontem nulla p̄ot nr̄a
iniquitas euincere vel ſiccare qđ ſi decreue
rit ſaluare nemo eſt qui cōdemnet. Preci
pit ut ſperem in eo.ꝛ me totū in ſuas man⁹
ꝓitiā. Obedio ut poſſum.nō ē crudelis q̄ mē
dax veientē ad eū non eiciet foras ꝓuolutū
ſuis pedib; nō īdignant abiciet.preueit me
demū ī bn̄dictōib; dulcedis dū m̄ diſpliceo
Spero equidē ipſe q̄ cepit pficiet ꝛ illuīabit
abſcōdita tēbraꝝ ne unq̄ obdormiē ī morte

Fornicata es o aīa mea cū afflatoꝛibus tuis·
clamet pius ſponſus ꝑ os ꝓphetiā· ut reuerta
ris· mō etiā te ſuſcipiet. Et ſi milies abſceſſe
ris cōtemnens irriſeris· te venientem nō re
pudiabit· penitentem non aſpnabit· ſi quis
ex hoīb⁹ talia diceꝛꝫ crederes et aſperares ⁊
accederes· deus hoc dicit· deus hoc pollicetur
ymo deus hoc imperat· et tu diffidēs nō acce
des. Non ē iſtud cōſiliū o anima mea. In ſua
igitur veritate non tua veritate fidens volun
tarie ſibi ſacrifica. Immunda es accede mū
danda ad fontem pietatis inꝯtaminabilem
Eſuis· accede paſcenda ad panem viuificum
⁊ indefectibilem. Egrotas· erit hoc efficaciſſi
mum tue inualitudini medicamētum. Flux
um pateris nec ſanari potes a medicis tuis
ſcꝫ exerciciis tange plena fide cum emoroiſſa
martha ſcḋm· ambroſ fimbriam veſtimenti
ihū· ſacroſcām videlicet hoſtiam ut purgeris
Si ꝑcuſſam te ſentis a ſerpentibus ꝑuerſaꝝ
temptacōnum quid ēſtat niſi ut ſerpentem
xp̄m eleuatū inſpicias. Sꝫ dicis cū ꝓpha qm̄
vnica ⁊ pauper ſum ego· ꝑticeps eſto ſacro
ſancti hui⁹ miſterij habebis xp̄m comitem
fidū et hoſpitē ditiſſimū. Cecam te fortaſſis
debilem ⁊ claudam ꝯqueris· memineris qm̄
tales ad cenam magni regis inuitantur et

intrae̅ ꝯpellūtur Lubrica ſū ingeſa ⁊ iſtabil'
ß hic panis cōfirmat cor hoīs. Triſtis es ⁊
anxia. ß vinū hoc letificat. Inquietant te ⁊
turbāt plurima adhere ei q̄ turbidos fluct⁹
ſedat qui eſt pax nrā qui ait. In mūdo preſ
ſurā in me pacē habebitis pegrinaīs a dn̄o
ß in fortitudine cibi hui⁹ ābulabis vſq; ad
montem dei. Quid ergo tandē reformidas?
Quid expaueſcis o aīa mea q̄re ⁊ quouſq;
ꝯturbas me. Spera in d̄o ⁊ libeābit te ⁊ enu
triet te. non cōfundet te. Suſpirabūdo forte
queris vbi eſt deus tu⁹. In hoc certe ꝯuiuio
in quo xp̄s ſumitur recolitur memoia paſſi
oīs. mens impletur grā ⁊ future glorie no
bis pignus datē. Crede hoc bona ⁊ ſimplici
fi. ⁊. nec curioſe diſcuſſeris exītie modū. ſuf
ficiat tibi qm̄ nō eſt hic modo alioꝝ corpoꝝ
ſuis locis cōmēſuātoꝝ. ꝓptea vane ne dicā
ſtulte querūt aliq̄ vbi caput vbi pedes q̄lis
ſitus. q̄lis ad hoſtiā partiū coordinacō. vbi
xp̄s eſſe dicitur. quare et quō eſt. Qm̄ ſcā ē
in ei⁹ corpus tñſſubſtantiacō panis ōmpo
tenti v̄tute diuinitatis. ſi nō hec ꝯprehēdis
neq; pfecto quātulācūq; rem aliā quo ad
infinitas eius ſitudines ⁊ ꝓprietates ꝯpre
hendis. Da locum fidei. ut meritum habeas
⁊ eam quam ſine merito das nature fidem

da cū laude reuelacōez ⁊ ī eius obſequium
volens te captiua. ¶ Conſideracio .x.

NOn propter timorem ↄtaminacionis cor
poris criſti illud cum mundicia corpali
monemur ↄtrectare. ſed ad indeuocionē aut
ſcandalum in nobis vł in alijs deuitandum
Conſideracio iſta parū etiā inſtructis manife
ſta eſt. Valet tm̄ nō mediocrit̄ apud ſcrupu
loſos. ut ſi forte corporalis aliqua ſordicies
ipſis nolētibus aduemat. recogitent ad cri
ſti corpus nihil hanc attinere. ſeruata in ani
mo mundicia et reuerēcia ſāctitatis. Fuer̄t
qui dixerunt ipſā hoſtiam conſecratā nullo
modo in ventrem nr̄m comedendo dimitti. ſꝫ
ſtatim in celum rapi cōtra experienciam quoti
dianam atqꝫ catholicā veritatem que ponit
corpꝰ criſti vere comedi. Fefellet eos hmōi
conſideracōis obliuio dū putāt indignum
ſentire. ut criſti corpus vel hoſtiam ſacrā in
feculentū ſtomachū nr̄m deueniat q̄ſi videlicꝫ
polluatur aut fedet plus q̄ radius ſolaris
aut ſpiritualiū ſubſtāciarꝫ aliqua. Dicāt ꝙ ſi
ſic iudicāt more carnaliū iudeorū aut paga
norū. cur criſti corpus in maternis viſceribꝫ
⁊ ſecūdina pellicula mēſibus nouem obſera
tū ⁊ obuolutum eē voluit. Debet vtiqꝫ racio
corrigere ſenſuale iudiciū ne blaſphemiam

ſmpiā reputemus ipſam rei ſinceriſſimā ve
ritatē. Caueamus a tali ſpurcitia ēcogitan
do p timorem crebrū. quomiā inficit hec ēme
moratō pl⁹ q̄ purget. Aſſueſcat homo ſpi
ritualiť ſpūalia diiudicare et ſentire. Sic ei
multis a varijs fantaſmatū inquietātiū im
pudicitijs ſemet abſoluet. Sic ea min⁹ curā
bit que reueā minus curāda ſunt. corpales
loquor ſordes. Sic demūq3 magis i conſciētie
q̄ corporis puritate confidet.

CONcludamus tādem epilogātes. ut ne
mo celebraturus. euidenter ſibi querat certi
tudinē ſup dignificacōe ſua vexaētur incaſ
ſum. habeat illā que dcā ē preparacōez. q ſuf
ficit nō confidat in multitudie virtutis ſue
q in ēpeticōne ɔfeſſionis aut deuocōis. aut
recollectionis ſerenitate. poteſt enī fieri. ut
ɔfeſſio crebra ſup venialib3 obſit de p accīns
Quō ſic. dicā. Reddit quippe aiam plus iu
ſto ſollicitā a pauidam et oia etiā mīma ti
mentē. ut de ipā etiā ɔfeſſionis impfectōne
intrepidet et vrgeať iterū confiteri. Dabo tn̄
documētū. p qd nulla ɔfeſſiois multiplicacō
inq̄etacōis cā erit. Si ve3 fiat nō tāq̄ repu
tetur pro tūc ad ſalutē neceſſaria aut ad ce
lebracōnis illius diſpoēm ēquiſita. Sed q2
ē opus bonū a p̄uilegiatū ad indulgētiam

q̄ꝫ aut grē augm̄tacōe꜡ nō pa꜡ ꝓficiēs Por
ro diligat aīa deū aliqn̄ necē ē ⁊ ſe i man⁹ e⁹
ꝓiciat alioquī ſi ſe expelli a facie dn̄i ⁊ ēpelli
indignitatem iugiter timēdo ⁊ habendo deū
de ſeueritate ſuſpectū iugiter recurruaerit ad
cōmodū ne vnquā exaltata ſe ſubuehet quā
obrem aſcenſura in mōtē aīa et gaudiū ſuū
immolatura cū abraham ēlinquat inferius
aſinum ſuum cū pueis ſuis. Rudiat tibi aſi
nus. perſtrepent pueri. feda ſunt illic oīa ni
hil ad ſe que in monte ſtat. hoc enim in ver
ticē racionis ptinebat. Nō impertinēter hoc lo
co viſionem īſerem⁹ quā btō pri. Celeſtino
monſtraſſe memoratur ille qui docet hoies
etiam per ſomnia ſciam. viſum eſt eidē patri
ſoporanti q̄ aulam regiam p̄cellentiſſimam
cum aſino ſuo inuitatus aſcēderet hic aſin⁹
tributum vētris p viam ſoluit. exhorruit vir
puriſſimus ⁊ abhominatus eſt hāc nō iniqui
tatem ſꝫ inquinacōꝫ et ꝓgredi formidās. re
gredi moliebatur quouſqꝫ benigniter āmo
nitus eſt voce de throno lapſa nihil ad ſui
vel aule regie ſpūal' cōtaminacōne꜡ ptinē id
q̄d ſe nō cōſcio natuāli necēriaqꝫ purgacōne
ſu⁹ aſellus corpulentus ⁊ irrōnabilis expu
lerat. Plane ſic ē. et dicam amplius. Eucit
nōnunq̄ ut turbacōes. pugne deordinacōnes

⁊ feditates iferius ſẽſualiter agitate ſuccreſ
cere ſatiant ſup'ius meritū noſtrū ſicut ecō
tra magna vtrobiq₃ ſereitas ſupbie ventū
oīa funditus euertentē repente nōnunq̄ in
ducit. Tantūmodo exinaniat ſe aīma q̄ptū
poterit nec ob aliud ɔtēplacōni vel ſtudio
ā quieti cuilib₃ inſiſtat. niſi ut apud ſe exal
tet deus. acp inde magis ac magis hūliet
⁊ in ſuā puitatē ymo nihileitatē reſiliat. ⁊
reſiliens cadat ⁊ deus ſuſcipiet eā. Hec via
tuta ē regia ⁊ ſecura. Deniq₃ finē loquendi
oēs parit audiam⁹ Deū time. de te deſperās
in ſe fidens ⁊ mandata eius obſerua. qd in
te eſt non omittens. Hoc eſt omnis homo.

Explicit Tractatulus venerabilis Magiſtri
Johannis Gerſon de pollutione nocturna
An impediat celebrantem. An non.

indiscreta et n̄ p̄meditata [illegible] Ergo sompnū deuita
Ex parte vero subtilis et capciosa
Sed si nec ita [illegible] culpā diiudica

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

P. Eccl. 115.

TIFFEN Gray Scale
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
R G B W G K C Y M
© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Color Control Patches
Inches
Centimetres
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
© The Tiffen Company, 2007